

ОБЩИНА ЕЛЕНА

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА

МЛАДЕЖТА

2013

ОБЩИНА ЕЛЕНА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият Годишен план за младежта-2013 г. се приема в изпълнение на Закона за младежта, който е в сила от 20.04.2012 г., и на Националната стратегия за младежта 2010-2020 г. Тези два документа формират държавната политика за младите хора в съответствие с приоритетите за развитие. Основните теми и широкият обхват на проблемите, които засягат младите хора, налага прилагането на многосекторен подход в неговото изпълнение.

Основните принципи за изработване и реализация на плана са:

- съответствие на програмите и услугите за младежи с националните, европейските и международни стратегически документи – Национална стратегия за младежта /2012-2020/, ревизирана Европейска харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите, приета от Съвета на Европа, Хартата на правата на човека, Конвенцията за правата на детето на ООН, Европейска конвенция за правата на човека и основните свободи;
- законосъобразност;
- недискриминация, равнопоставеност, обществена солидарност и толерантност към всички групи младежи;
- ефективност и ефикасност на младежките проекти и инициативи;
- многосекторен подход;
- иновативност в процеса на планиране и предоставяне на услуги за младежи, младежки проекти и инициативи;
- професионализъм при управлението на услугите за младежи;
- ефективност, прозрачност и икономичност при усвояването на финансовите средства;
- надграждане и усъвършенстване на съществуващи практики, опит и услуги;
- изграждане на мрежа от партньорства на местно, регионално и национално ниво с участието на всички заинтересовани страни.

Общинският план за младежта съдържа:

1. анализ на предизвикателствата пред младежите в община Елена;
2. приоритетите и специфичните цели за провеждане на общинската политика за младежта и мерки за постигането и;
3. описание дейностите, които допринасят за постигане на целите на Националната стратегия за младежта;
4. организация и координация на дейностите;
5. действия по наблюдение, оценка и актуализация на общинския план за младежта;
6. реда и начина за осигуряване на информация и публичност на плана.

II. ВИЗИЯ

Подобряване качеството на живот на младите хора от община Елена и на условията за успех на всеки млад човек чрез устойчиви механизми за инвестиране в младежта като значим социален капитал и за мобилизиране потенциала на младите хора в развитието на България и Европейския съюз.

III. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ЕЛЕНА

1. Демографска перспектива

Общинският план за младежта е насочен към младите хора от 15 до 29 години, живеещи в община Елена, без разлика от техните образователни, социални, имуществени, политически и етнически характеристики.

Според данните от Преброяване-2011 година броят на младежите в община Елена по възрастови групи е:

*15-19 год.:530 , от тях живеещи в гр. Елена - 285

*20-24 год.:488, от тях живеещи в гр. Елена - 286

*25-29 год.:476, от тях живеещи в гр. Елена - 301

*Общо:1494, от тях живеещи в гр. Елена - 872

Факт е, че голяма част от младите хора напускат общината, продължавайки образованието си след 7 или 8 клас в други градове, не малка част след завършено средно образование са приети във висши учебни заведения и предпочитат възможностите на големия град за намиране на работа и живеене. Подобно на много свои връстници, и много младежи от Елена търсят възможност за финансова стабилности и по-уреден живот извън пределите на държавата.

2. Формално и неформално учене

В община Елена има 5 общински училища: в град Елена - СОУ „Иван Момчилов” и НУ „Ил. Макариополски”, в селата Майско, Константин и Беброво-по едно основно училище. Голяма част от завършилите основно образование от селата продължават в еленското училище. Обичайно е и ученици от Елена да продължат средното си образование в друг град, като най-често това е Велико Търново.

В СОУ „Иван Момчилов” професионалните паралелки отговарят както на очакванията на учащите се, така и на конкретната ситуация в общината. Голям е интересът към специалността „Горско и ловно стопанство” - освен редовна, предлага се и вечерна форма на обучение. Паралелно с това се извършва и обучение с хуманитарна или общообразователна насоченост. Училището предлага отлични условия за извънкласни занимания, спортната база се обновява и покрива нуждите от различни видове спорт. Около 60% от завършилите средно образование продължават обучението си във висши учебни заведения. По-голям е процентът на тези, които предпочитат висшите заведения в областния център.

Не трябва да се пренебрегва фактът, че ежегодно от училище отпадат млади хора без завършен 8 клас и те са предимно с ромски произход. Една част от завършилите осми клас не желаят да продължат образованието си. Това са предимно деца от малцинствен произход, завършили основните училища от селата. В течение на годините се наблюдава намаляване на техния брой.

Неформалното учене е една положителна възможност за личностно израстване, но в община Елена то е малко популярно, а и в национален аспект все още признаването му е ограничено.

3. Младежка заетост

Младежите, които останат в общината след получаване на образование /основно, средно или висше/, търсейки работа, се сблъскват с проблеми, типични за тяхната възрастова група, поставена в условията на малкия град:

1. Условията на труд и заплащането демотивират част от младежите.
2. В малкия град не може да се осигури работа на всички завършили висше образование поради ограничения пазар на труда.
3. При определени позиции работодателите очакват от кандидатите за работа да имат стаж по специалността, а това е невъзможно при току що завършилите младежи.
4. Липсата на професионален опит също е причина младите хора да не бъдат наемани за работа.

5. Липсата на работа за най-ниско образованите младежи е причина те да се влеят в потока на сивата икономика и често да са жертва на нелоялност.

По данни на последното преброяване картината на заетостта на икономически активните млади хора изглежда така:

15-19 годишни-общо 68, от тях 22 заети, 46 безработни

20-24 годишни-общо 248, от тях 147 заети, 101 безработни

25-29 годишни-общо 310, от тях 223 заети, 87 безработни.

По данни на Бюрото по труда в гр. Елена в края на 2012 год. там са регистрирани 125 млади безработни.

До 19 год.-21

20-24 годишни-51

25-30 годишни-53

По отношение намирането на работа чрез Бюрото по труда, данните са следните: общо започналите работа младежи са 37, като 24 от тях са по програми по заетост /преминали курс на обучение 22 от тях/ 2 са били назначени по мерки на заетост и 11 са започнали на несубсидирани работни места.

Възможност за реализация са и националните и европейски програми, които осигуряват заетост на младите: „Старт на кариерата”, „Ново начало”, „Подкрепа за достоен живот”, „От социални помощи към заетост”, ОП РЧР схема „Развитие”, ОП „Подкрепа за заетост”.

4. Достъп до информация и качествени услуги

Все по-висок е процентът на младите хора, които ежедневно ползват интернет услуги, включително и в селата, а това е един от съвременните начини да бъдат добре информирани.

В община Елена няма Младежки информационно-консултантски център. Открит е консултативен кабинет към МКБППМН, който основно работи с деца и младежи в риск, но предоставя и информация по отношение превенцията на отпадане от училище, СПИН, трафика на хора, употребата на наркотици и др.

По Програма за развитие на селските райони, Мярка 321 .предстои да бъде открит общностен център, който ще благоприятства достъпа до информация, общуването между младите хора и осмислянето на свободното време.

5. Гражданска активност

Макар и малкият град да не предлага разнообразен културен живот, участието на младите хора в организирани от Общината, Туристическо дружество „Чуверна-1901” училищата, МКБППМН, Народните читалища /18 на брой/ събития е активно.

Готовността за участие в избори, национални и местни, бележи ръст-при последните избори в общината активно бе присъствието на младежката структура към партия ГЕРБ. В Общински съвет Елена един от общинските съветници е 23-годишен.

Възможности за пълноценно участие в гражданския живот и процеса на взимане на решения има. Традиция е провеждането на младежко самоуправление. Кметът предоставя възможността на ученици да поемат символично управлението на общината за един ден. Ученическото самоуправление в СОУ „Иван Момчилов” се базира на ученически съвет, а от миналата година е избран училищен омбудсман.

Гражданска активност на младите в община Елена има, но тя е хаотична, единична и най-силно изразена в интернет пространството. Причина за това може да се търси в

липсата на младежка организация, която легитимно да изразява позицията на младежите, така щото те да се включват реално в живота и управлението на града си. Пример за това, как може да се чуе гласът на младите, дадоха гимназистите с предложението си за спортна площадка при обсъждане на Бюджет 2013. Ръководството на общината е отворено за диалог и взаимодействие между младите и местната власт, както и с НПО и с други организации и институции.

6. Младежко доброволчество

Отлични са резултатите от дейността на Младежки БЧК - Елена. Участват в кампаниите на МКБППМН срещу СПИН, дрогата, агресията. С изключителен ентузиазъм бяха организирани благотворителни акции за подпомагане на деца и младежи в неравностойно положение. Гражданите направиха дарения, които младежите от БЧК лично занесоха до домовете на малчуганите в града и по селата, пренебрегвайки снега и студа. Сигурно е, че доброволството има бъдеще в Елена. Задача на общината е да стимулира и подпомага дейността на младите ентузиастаи.

7. Здравословен начин на живот

В общината няма действаща болница. Здравните нужди се покриват от личните лекари, Спешния медицински център и Медицински център 1 за специализирана медицинска помощ..

Не се наблюдава употреба на психотропни вещества, която да се счита за системна, случаите са единични . Употребата на алкохол и цигари е тревожно висока, но не излиза от границите на средните за страната параметри. Периодично МКБППМН провежда инициативи, свързани със здравословния начин на живот, в училищата също се работи по програми в тази насока.

В общината дейност развиват 6 спортни клуба, застъпени са 8 вида индивидуални и групови спортове, като футбол, борба свободен стил, джудо, конен спорт, спортно катерене, ски и вело туризъм и туризъм. В спортния календар на общината са заложиени събития, ориентирани към любители на спортовете волейбол, футбол на малки вратички, ски алпийски дисциплини, тенис на маса, джитбол, бадминтон и др. Радващо е, че всяко от спортните събития протича с активното участие на учащи и младежи. Положително е и, че за голяма част от младите спортът се е превърнал в потребност-ежедневно си организират футболни срещи, стадионът е достъпен за желаещи да бягат, има интерес и към фитнес залите. При последното обществено обсъждане на Бюджет 2013 група гимназисти представиха подписка и схема за изграждане на спортна площадка, а това е знак и инициативност и гражданска позиция.

Редовно се провеждат кампании, насочени както към учащите се, така и към младежите за превенция на вредните поведенчески рискови фактори.

8. Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

В община Елена работи Дневен център за деца и младежи с умствена изостаналост. Предлагат се отлични условия за занимания по интереси, рехабилитация, адаптирано обучение. Изделия, изработени от посещаващите дома, участват в общински изложби. Традиционно е и участието в Коледния общински базар.

Друга специализирана социална услуга в общината е Защитеното жилище в с. Илаков рът, което подслонява 8 младежи.

Към повечето от обществените сгради в общината, към училища и някои читалища са изградени рампи за придвижване на хора с физически увреждания.

Предстоящо е изграждане на защитено жилище.

9. Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони

Достъп до образование в малките населени места и селските райони има - в три села Майско, Константин и Беброво функционират основни училища. Приоритет е учениците да се задържат в училище до завършване на основното си образование, като не малка част от тях продължават обучението си в СОУ „Иван Момчилов” гр. Елена или в други учебни заведения в областта. За останалите малки населени места е осигурен превоз на учениците до средищни училища.

Достъпът до информация в малките населени места и селските райони се осъществява чрез кметствата и кметските наместничества. Важно е да се отбележи, че интернетът вече е достъпен и в най-малките селища, в някои от читалищата в селата се предоставя достъп до компютър, макар и с по-малка популярност се ползват и библиотеките. Две от тях - в Елена и с. Беброво, работят по програмата „Глобални библиотеки”.

Възможностите за професионална и личностна реализация са ограничени - малък е броят на назначените на работа в селата. Голяма част от тях получават социални помощи, нерядко разчитат на финансова помощ от чужбина, където работят родителите или близките им. Често явление са браковете в непълнолетна възраст, ранното майчинство и всички негативи, произтичащи от това.

В някои от по-големите села има компютърни зали, в с. Беброво се работи по проект „Глобални библиотеки” и желаещите имат възможност за ежедневен достъп до интернет. Не е малък и броят на ученици и младежи със собствен компютър.

По отношение възможностите за прекарване на свободното време, общината поощрява читалищните настоятелства по села да приобщават млади хора към дейностите на читалищата. Спортуването на неформални групи се поощрява и чрез организиране на общински турнири.

10. Ролята на младите хора в превенцията на престъпността

За превенция на престъпността сред младите хора Общината работи в координация с МКБППМН, Детската педагогическа стая, Прокуратурата, Отдел „Закрила на детето, училищните ръководства, кметове на кметства. Проблемът за задържане в училище на всички подлежащи на задължително обучение е сериозен най-вече в селата Майско и Константин. Много хора са намерили препитание и са оставили на възрастните си родители грижата за учениците. Слабият контрол от една страна е причина за системно отсъствие от училище, но и за по-сериозни провинения. Някои от родителите предпочитат да приберат децата си при тях в чужбина и това води до отпадане от училище. Обществени възпитатели се занимават индивидуално с малолетни и непълнолетни, нуждаещи се от подкрепа и контрол.

Работи се с деца, склонни към противообществени прояви. Провеждат се възпитателни дела на малолетни и непълнолетни, извършили сериозни нарушения. През последната година такива бяха най-често свързани с агресия в училище и кражби. Организиран се информационни и образователни кампании по системата „младежи обучават младежи” в Елена и селата Майско, Константин и Беброво.

IV. ПРИОРИТЕТИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

1. Подобряване условията за професионална реализация на младите в общината, засилване връзките между училищата и бизнеса.
2. Цялостно подобряване условията на живот за младите в община Елена.
3. Разработване на програми и проекти, насочени към младежката заетост.
4. Повишаване нивото на информираност и знанията за здравословен живот.
5. Активизиране на участието на младите хора в при решаване на проблеми с обществен характер.
6. Поощряване на политическата и гражданска активност на младите и оказване на помощ при учредяване и регистрация на младежки НПО.
7. Обогаляване на културния и на спортния календар на общината със събития, насочени към младежите.
8. Намаляване броя на правонарушенията, извършвани от млади хора чрез организиране на мероприятия за превенция.

V. ДЕЙНОСТИ

Месец	Наименование на проявата	Организатори
Януари	Поетична вечер „С басните на Михайловски“	Община Елена, НЧ „Напредък – Елена – 1863“, Градска библиотека, Музей на Възраждането
Февруари	Зимен спортен празник на хижа Чумерна	Община Елена ТД „Чумерна“
Март	Вечер на хумора и сатирата. Шествие на Веселието.	НЧ „Напредък – Елена – 1863“ град Елена
	Турнир по волейбол	Община Елена СОУ „Иван Момчилов“
Април	2 април – Международен ден на детската книга. Седмица на детската книга – 01.04.13 – 07.04.13 г.	Община Елена ОДК, Градска библиотека, НЧ „Напредък-Елена-1863“
	Пролетен карнавал	МКБППМН
	„Сцена на талантите	Община Елена, ОДК
	Турнир по футбол на малки вратички	Община Елена и ФК „Чумерна“
	Ученически турнир по тенис на	Община Елена и общинските училища

	маса	
Май	Великденска празнична седмица	Община Елена, ОДК, НЧ „Напредък – Елена – 1863”
	9 май – ден на Европа ,	Община Елена, МКБППМН
	Ден на отворените врати на общинска администрация	Община Елена Ученическите съвети
	19-31 май – изложба спектакъл „Еленчанката в годините” – традиции, обичаи, дрехи, плетива и гозби	НЧ „Напредък – Елена – 1863” град Елена, община Елена
	24 май – ден на българската просвета и култура и на славянската писменост – празнично шествие с поднасяне на цветя и венци, литературно четене	Община Елена, училища, ОДК, кметства и читалища, Ротаракт
	Честване на 17 май ден на българския спорт-пешеходен поход	Община Елена и спортните клубове
Юни	Колокрос-„Калето”	Община Елена
	1 юни – международен ден на детето – постановка на детско театрално студио „Животвор”, първоюнски празник „Участвам и променям”	Община Елена, НЧ „Напредък – Елена – 1863”, ОДК, училища, детски градини, културни институции
	Детски празник	МКБППМН
	Концерт под звездите Теодосий Спасов	Община Елена
Юли	Поклонение на еленчани на Къпиновския манастир – водосвет и курбан за здраве	Община Елена, ТД „Чумерна”
	Турнир по плажен волейбол	Община Елена

	Поход-поклонение до Къпиновския манастир	Община Елена ТД „Чумерна“
	Традиционно преплуване на река Дунав	Община Елена
	Гала балетен спектакъл с участието на звездите на Национален балет София	Община Елена
Август	12 август – международен ден на младежта – Лятно парти 2013	Община Елена, инициативен комитет
	Лятно парти	МКБППМН
	Турнир по футбол на малки вратички	Община Елена
	25 август – Миндя Рок фест – Елена	Община Елена
Септември	13 септември – здравно – информационна кампания „Шанс за нашите деца“	Община Елена, МКБППМН, училища
	Игри за деца и младежи с увреждания	Община Елена
	Турнир по джитбол	Община Елена
Октомври	Арт пленер посветен на 100 години от рождението на Йордан Попов	Община Елена Ротаракт
	Спортен празник	МКБППМН, МБЧК
	Провеждане на кръгла маса на тема: „Мястото на младежките организации в обществения живот“	
	Турнир по волейбол	Община Елена
	Празничен концерт -150 години НЧ „Напредък – Елена – 1863“ град Елена	Община Елена, НЧ „Напредък – Елена – 1863“

Ноември	Национално честване посветено на 170 години от основаването на първото класно училище в България – „Даскалаловницата 1 ноември – ден на народните будители	Община Елена, училищата, Музей на Възраждането „Иларион Макариополски”
	21 ноември – ден на християнското семейство – изложби	Община Елена, ОДК и др. организации
	Турнир по бадминтон	Община Елена, Неформални младежки групи
Декември	Коледни и новогодишни празници Спектакъл – възстановка „Учредяване на НЧ „Напредък „, гр. Елена	Община Елена, НЧ „Напредък – Елена – 1863”, читалищата от общината , училищата, ОДК
	Щафета по случай 5 декември	Община Елена, Училища
	Кампания „Не на спина!”	МКБППМН МБЧК
	Празник на спортиста	Община Елена

VI. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Стимулиране изграждането на младежка организация на територията на община Елена
2. Формиране на Консултативен съвет за младежта
3. Ежемесечни срещи между младежи, НПО, представители на местната власт и членове на неформални младежки организации
4. Организиране Дни на отворените врати

VIII. НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН

1. Получаване и обобщаване на обратна връзка за младежките дейности в общината
2. Анализирание на постигнатите резултати и набелязване мерки за преодоляване на възникнали проблеми

IX. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

1. Чрез електронния сайт на общината
2. Чрез общински и областни медии
3. Чрез социалните мрежи